
Εν βρασμώ ψυχής

του Λευτέρη Παπαδόπουλου

Ο Λευτέρης Παπαδόπουλος εμπνεύστηκε από μια πραγματική ιστορία, την καταδίκη μιας γυναίκας 50 χρόνων σε 20ετή κάθειρξη για τον «φόνο εκ προμελέτης» του άντρα της, και προσπάθησε να αποδείξει με το έργο του ότι το έγκλημά της το έκανε «εν βρασμώ ψυχής» και να κάνει μια βαθειά ανατομία στην ψυχολογία αυτής της γυναίκας και στα αίτια που την έσπρωξαν σ' αυτό τον φόνο.

Η γυναίκα αυτή γεννήθηκε γύρω στο 1930, στην ελληνική επαρχία, από φτωχή οικογένεια, έκανε τρεις γάμους και απόκτησε τέσσερα παιδιά, από τα οποία το ένα είναι ξώγαμο. Σήμερα όλα αυτά ίσως να φαίνονται πολύ φυσικά και να μη δημιουργούν αιτίες που να καταλήγουν σε φόνο. Γι' αυτό και ο Λευτέρης Παπαδόπουλος μας μεταφέρει στην εποχή και την κοινωνική τάξη της γυναίκας αυτής, που για να επιβιώσει εκμεταλλεύεται το μόνο της εφόδιο, τη γυνακεία της υπόσταση. Και όπως γράφει η σκηνοθέτης του έργου, Ράια Μουζενίδου, «το εκμεταλλεύεται με τόσο δυναμισμό, που το έργο θα μπορούσε να λέγεται «Επάγγελμα, ο γάμος». Μοιραία, όταν το μοναδικό «κεφάλαιο» αυτής της γυ-

ναίκας εξανεμίζεται, όταν αυτή η γυναίκα γερνάει και ο άντρας της την εγκαταλείπει, η γυναίκα αυτή μένει χωρίς ταυτότητα, χωρίς καμιά οικονομική δυνατότητα επιβίωσης και χωρίς κανένα «εγώ». Είναι, σαν να πεθαίνει. Και αυτή την κρίσιμη στιγμή, αντί να αυτοκτονήσει (που θα ήταν μια κατ' εξοχήν «γυναικεία» πράξη) σκοτώνει. Δηλαδή, ξεσπάει την οργή της στον άλλο. (Κατ' εξοχήν «αντρική» πράξη)».

Πρέπει να συγχαρούμε τη γυναίκα του Λευτέρη Παπαδόπουλου που σκηνοθέτησε το έργο, την Ράια Μουζενίδου, γιατί βοήθησε πολύ στο σωστό στήσιμο του έργου και στην αξιοποίηση όλων των στοιχείων του, ακόμη και των στίχων που το διανθίζουν. Εύρημα του έργου είναι το γνωστό παιχνίδι της εποχής εκείνης που έπαιζαν τα περισσότερα παιδιά, το «Ένα λεπτό κρεμμύδι, γκέο βαγκέο», που επανέρχεται διαρκώς, καθώς και ο χορός από παιδιά που μέσα στο παιχνίδι, λένε όλο και με πιο δυνατή φωνή, παλιά γνωμικά, όπως:

— Η μοίρα της γυναίκας είναι ο άντρας της.

— Γυναίκα χωρίς άντρα εκκλησιά χωρίς Χριστό.

— Άντρας νάναι κι ας είναι κι από ξύλο.

— Ρίξε έναν άντρα στην αυλή σου. Κάποτε θα σου χρειαστεί.

— Άμα σ' αφήσει ο άντρας σου σε άφησε κι ο κόσμος.

— Ένα τίποτα η γυναίκα δίχως άντρα και αφέντη.

— Αστεφάνωτη γυναίκα ένα κούτσουρο στη φλόγα, και άλλα.

Όλοι οι ηθοποιοί ήταν θαυμάσιοι στον ρόλο τους και έκπληξη προκάλεσε η νεαρά Έλντα Πανοπούλου που πρόσθεσε πολλά με την καταρτιστική παρουσία της.

Όταν ο ΣΔΓ είχε βραβεύσει τον Λευτέρη Παπαδόπουλο για την φεμινιστική συμβολή του στον τύπο είχε δεχτεί πολλές επιθέσεις, γιατί υπήρχε ο ισχυρισμός ότι δεν ήταν αληθινά φεμινιστής. Το έργο του μας δικαίωσε.

Ο ΣΔΓ είχε οργανώσει για τα μέλη του την παρακολούθηση μιας παράστασης του έργου. Ακολούθησε συζήτηση όπου πήραν μέρος η Πρόεδρος του ΣΔΓ, κ. Αλίκη Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου, ο κ. Λευτέρης Παπαδόπουλος, η σκηνοθέτης του έργου κ. Ράια Μουζενίδου, οι ηθοποιοί και πολλοί από το ακροατήριο.

P.A.